

نسل سوم ربات انسان‌نمای
ایرانی متولد می‌شود

« ۱۱ »

خادمی که شانزده سال است
به زائران خدمت می‌کند

« ۱۰ »

نمایندگان مراجع عظام تقلید
در بعثه مقام معظم رهبری حضور یافتند

« ۳ »

شماره
۱۴
معنویت
هم اندیشی
اتحاد اسلامی

نشریه خبری تحلیلی
بعثه مقام معظم رهبری
چهارشنبه ۱۰ مهر ۱۳۹۲
۲۶ ذی القعدة ۱۴۳۴
OCTOBER 2, 2013

ZAER NEWSPAPER

سرازم

مقام معظم رهبری
این حادثه‌ی بزرگ - یعنی حادثه‌ی حج - که
هر سال از سوی امت اسلامی تکرار میشود،
یکی از آن رموز اساسی اسلام است. در
روایت است که حق حج این است که شما
بدانید وارد شدن بر خدا، میهمان شدن
برای خداست. خطاب به کارگزاران حج ۱۳۹۰

در دیدار اوحدی با بندر بن حجار اعلام شد:

تحسین وزیر حج عربستان از نظم زائران ایرانی

وزیر حج عربستان در این دیدار ضمن تحسین نظم زائران
ایرانی، برای تسهیل در خدمت‌رسانی به زائران کشورمان در
مشاعر مقدسه دستور ویژه صادر کرد.

مهندس سعید اوحدی معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و
رئیس سازمان حج و زیارت کشورمان، دیروز با "دکتر بندر بن
حجار" وزیر حج عربستان در محل دفتر وزیر حج در جده دیدار
و گفت‌وگو کرد.

ادامه در صفحه ۲

هم اندیشی زنان مسلمان در همایش منزلت زن

« ۲ »

توبه، بازگشت به راه حق و درستی است. حج، شرایطی را فراهم می‌سازد که قلب بنده گناهکار، بیش از پیش متوجه پروردگار می‌شود و این فرصتی مناسب است برای توبه کردن. توبه درهای سعادت را به روی انسان می‌گشاید و او را در مسیر حق قرار می‌دهد تا عملکرد اشتباه پیشین خود را اصلاح کند.

در طول زندگی، پیش روی انسان همواره زمینه‌های لغزش و خطا وجود دارد.

اگر خداوند رحمان باب توبه را باز نمی‌گذازد، نومیدی و یاس بر انسان چیره می‌شد و او برای همیشه از راه می‌ماند. حال که لطف پروردگار مهربان، زمینه بازگشت را برای بنده خطاکار، با هر مرتبه‌ای از تباهی، فراهم ساخته است، هیچ بهانه‌ای برای توبه نکردن باقی نیست.

در مناجات حضرت امام سجاد(ع) آمده است: «خدا یا! تو کسی هستی که دری از بخشش را بر روی بندگانت گشوده‌ای و نام آن را «توبه» گذاشته‌ای و فرموده‌ای؛ بازگردید به سوی خدا و توبه خالص کنید. اکنون عذر کسانی که از ورود به این در، بعد از گشایش آن غافل شوند چیست؟» (مفاتیح الجنان، شیخ عباس قمی، مناجات خمسسه عشر، مناجات تائین)

پاره‌ای از روایات ارکان توبه را چهار چیز شمرده‌اند: ندامت قلبی، استغفار با زبان، کردار نیک و کنار گذاشتن گناه، عزم بر عدم بازگشت به گناه.

از خداوند خالصانه درخواست می‌کنیم حال که به ما توفیق حضور در سرزمین وحی عطا فرموده، توبه ما را نیز پذیرا باشد تا ان شاءالله بنا بر روایت امام باقر(ع)، مشمول این وعده الهی شویم که «کسی که از گناه توبه کند، همچون کسی است که اصلاً گناه نکرده است» (تفسیر نمونه، ج ۲۴، ص ۲۹۶).

واکنش وزیر امور خارجه به اظهارات ضد ایرانی اوپاما در دیدار با نتانیاهو

وزیر امور خارجه ایران اظهارات اخیر باراک اوپاما در دیدار با نتانیاهو را بی‌احترامی به مردم ایران و نادرست دانست و افزود: اظهارات اوپاما بی‌احترامی به مردم ایران، قلدرمآبانه و نادرست است.

هم اندیشی زنان مسلمان در همایش منزلت زن

است. زن مربی بزرگی است که نقش اساسی در تربیت فرزندان دارد و اگر خانواده اصلاح شود جامعه هم اصلاح خواهد شد.

حجه الاسلام قاضی عسگر با اشاره به اهمیت حضور اجتماعی زنان در اسلام یادآور شد: اینکه اسلام بر حجاب زنان تاکید کرده به دلیل همین حضور اجتماعی است چون در خانه که حجاب ضرورتی ندارد. از آنجا که اسلام حضور زن در اجتماع را پذیرفته بر حجاب تاکید کرده است.

خانم جنان واسطی پور دبیر این همایش گفت: همایش منزلت زن از ۱۷ سال پیش تا کنون در کنار خانه بانوی بزرگ اسلام، حضرت فاطمه زهرا (س) برگزار می‌شود. هدف ما این است که هرسال زنان مسلمان را در چنین مکان مقدسی جمع کنیم و درباره حقوق مربوط به زنان و چالش‌های آن و نقش عظیم زنان در جامعه بشری همفکری کنیم. خانم سیدافزونی سلیم عباس نماینده مجلس ایالتی پاکستان نیز در پاسخ به این پرسش که جایگاه زنان در کشورهای اسلامی در حال حاضر چگونه است، گفت نگاه مسلمانان جهان به زنان باید مانند نگاه پیامبر اکرم(ص) به دخترش فاطمه زهرا(س) باشد. زنان نقش بسیار مهمی در جامعه دارند و هدف آموزه‌های اسلامی نهایت تکریم زنان است.

ادامه از صفحه اول
همایش "منزلت زن در اسلام" روز گذشته در سالن اجتماعات بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره برگزار شد.

در این همایش که با حضور زنان اندیشمند و فرهیخته از کشورهای عراق، پاکستان، مالزی، سنگال، هند، مالی، سودان، نیجریه، اندونزی، برگزار شد شرکت کنندگان به بیان آرا و نظرات خود درباره نقش زنان در جامعه پرداختند. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی در این همایش با تاکید بر جایگاه رفیع زن در آموزه‌های اسلامی گفت: نگاهی که قرآن کریم به بانوان دارد، آنان را شریک یکدیگر می‌داند و این تفکر را بشدت نفی کرده است که زن موجودی در خدمت مرد است. حجه الاسلام قاضی عسگر افزود: در نگاه اسلامی زن، شریک مرد در زندگی است و اسلام برای زن در اقتصاد و سایر شئون زندگی استقلال قائل شده است. وی تصریح کرد: بر اساس آموزه‌های اسلامی هیچ تفاوتی بین زن و مرد در مسائل معنوی ذکر نشده.

نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت با اشاره به احادیث متعددی که در زمینه کرامت زنان در اسلام وجود دارد تاکید کرد: اگر می‌بینید نظام اجتماعی در غرب متزلزل شده به دلیل بی‌توجهی به نقش زنان در خانواده

در دیدار اوحدی با بندر بن حجار اعلام شد:

تحسین وزیر حج عربستان از نظم زائران ایرانی

تشریح در اختیار زائران ایرانی قرار می‌گیرد. اوحدی به اظهارات تحسین‌آمیز وزیر حج عربستان درباره نظم زائران ایرانی اشاره کرد و گفت: دکتر بندر بن حجار در این دیدار عنوان کرد که پنج‌شنبه گذشته در مدینه حضور داشته و برگزاری دعای کمیل با حضور زائران ایرانی در جوار حرم نبوی را شاهد بوده است. وزیر حج عربستان با اشاره به انضباط در برگزاری مراسم دعای کمیل، نسبت به نظم خاص زائران کشورمان ابراز خشنودی کرد.

رئیس سازمان حج و زیارت از موافقت وزیر حج عربستان برای افزایش ظرفیت اعزام زائران ایرانی در عمره ۹۳ - ۹۲ خبر داد و گفت: وزیر حج عربستان آمادگی خود را برای اعزام ۷۵۰ هزار زائر ایرانی در عمره اعلام کرد و دستور داد تا سیستم صدور ویزا برای زائران عمره‌گزار ایرانی از اوایل ماه صفر باز شود.

مهندس سعید اوحدی، معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این دیدار پیام دعوت علی جنتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی کشورمان را به دکتر بندر بن حجار وزیر حج عربستان ابلاغ نمود که مورد استقبال وزیر حج عربستان قرار گرفت.

ادامه از صفحه اول
سعید اوحدی در گفتگو با خبرنگار ستاد اطلاع رسانی حج ۹۲ درباره جزئیات دیدار صمیمانه با وزیر حج عربستان، گفت: در این دیدار، از دقت نظر کشور میزبان به لحاظ تسهیل در امر خدمت‌رسانی به زائران ایرانی تشکر کردیم. تامین خدمات ویژه برای زائران ایرانی در ایام تشریق، در قالب یک قرارداد انجام می‌شود که طرف سعودی در این قراردادها مساعدت کرده و وزیر حج عربستان نیز دستور صریح داده که در ارائه هیچ خدمتی به زائران ایرانی، کوتاهی صورت نگیرد.

وی در تشریح خدمات ویژه‌ای که در ایام تشریق در اختیار زائران ایرانی قرار می‌گیرد، گفت: در حج امسال، مترائ زمین‌هایی که در منا و عرفات در اختیار کشورها قرار می‌دهند را کاهش داده‌اند اما از مترائ زمین‌های در اختیار زائران ایرانی کم نکرده‌اند. قرار است کف چادرهای زائران ایرانی در عرفات با ۲۳ هزار تخته فرش، مفروش شود.

رئیس سازمان حج و زیارت از بکارگیری ۲۵۰ یخچال برای کاروان‌ها در منا و عرفات و استقرار ۲۵۰۰ دستگاه کولر در چادرهای زائران ایرانی در عرفات به عنوان دیگر خدماتی نام برد که برای اولین بار در ایام

ورود حدود ۷۰۰ هزار حاجی به عربستان

مقامات سعودی از ورود حدود ۷۰۰ هزار حاجی از کشورهای مختلف به سرزمین وحی برای شرکت در مناسک حج امسال خبر دادند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی حج، مدیراداره گذرنامه عربستان اعلام کرد تعداد حاجی که از خارج عربستان تا روز شنبه وارد سرزمین وحی شده اند، ۶۸۳ هزار و ۳۱۵ نفر بوده اند. به گفته سالم بن محمد البلیهد تعداد حجج خارج از عربستان که تا روز شنبه از طریق فرودگاهها وارد عربستان شده اند، ۶۶۱ هزار و ۷۳۴ نفر، تعداد حاجی که از راه زمینی وارد شده اند، ۱۳ هزار و ۷۴۲ نفر و تعداد حاجی که از راه دریا وارد شده اند، هفت هزار و ۸۳۹ نفر بوده است. همچنین اولین گروه از حجج فلسطینی هم وارد سرزمین وحی شدند. عملیات انتقال حجج بیت الله الحرام از کشورهای مختلف ادامه دارد که بیشتر آنها از راه هوایی اعزام می شوند.

تسهیل و روان شدن انجام تدابیر مربوط به ورود حجج

دستگاه های متولی امور حجج در عربستان از تسهیل در انجام اقدامات و تشریفات مربوط به ورود حجج و همچنین استفاده از فناوری در خصوص بار همراه آنها خبر دادند. به گزارش عکاظ، دفتر وکلای موحد از دستگاه های متولی امور حجج بیت الله الحرام از تسریع در انجام تشریفات و تدابیر مربوط به حججی که از خارج وارد عربستان می شوند، در ۶۱ گذرگاه هوایی، زمینی و دریایی عربستان و جلوگیری از پدیده انباشت بار در فرودگاه خبر داد.

فزاروق ابوزید رئیس شورای اداری دفتر وکلای موحد اعلام کرد: این دفتر ساعات کاری خود را با آغاز موسم حج در طول ۲۴ ساعت آغاز کرده است. وی از روان تر شدن اقدامات مربوط به ورود حجج و اعزام آنها به مکه مکرمه یا مدینه منوره یا مشاعر مقدسه با هماهنگی دستگاه های مختلف خبر داد.

عبدالله بن محمد جدع عضو شورای اداری دفتر وکلای موحد از به کارگیری فناوری در خصوص بار همراه حجج و حفظ آن هنگام جابجایی خبر داد و گفت: ۶۰ ماشین برقی حمل بار و بیش از ۴۰۰ بارکش برای انتقال بار حجج از فرودگاه به اتوبوسهایی که حجج را به مکه مکرمه یا مدینه منوره منتقل می کند.

وی افزود: دفتر وکلای موحد به تمام امکانات برای خدمت به ضیوف الرحمن و اتمام اقدامات مربوط به آنها و انتقال بارهایشان از سالنها به خارج از فرودگاه و مکانهای مخصوص مجهز است.

نمایندگان مراجع عظام تقلید در بعثه مقام معظم رهبری حضور یافتند

نمایندگان دفاتر مراجع عظام تقلید با حضور در بعثه مقام معظم رهبری در مدینه منوره به حجت الاسلام والمسلمین سیدعلی قاضی عسکر نماینده ولی فقیه و سرپرست حجج ایرانی دیدار و گفتگو کردند.

در این دیدارها که حدود چهار ساعت به طول انجامید نمایندگان آیات عظام مکارم شیرازی، موسوی اردبیلی، سیستانی، شبیری زنجانی، حکیم، فیاض، نوری همدانی، سبحانی، صافی گلپایگانی، حسینی حائری، شاهرودی و جوادی آملی در بعثه مقام معظم رهبری حضور یافتند. نماینده ولی فقیه و سرپرست حجج ایرانی در این دیدارها نتایج بازدیدهایی که از ابتدای حضور در مدینه منوره از اقامتگاههای زائران ایرانی و آشپزخانههای مرکزی داشته است را تشریح کرد و گفت: درجه رضایت در میان زائران بحمدالله بالا است. امسال تأخیر در پروازها کمتر است و وضعیت مسکن نیز بهتر شده است.

حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر افزود: وضعیت آشپزخانهها نیز خیلی بهتر شده است و آشپزخانهها دارای ناظر بهداشت بوده و هر غذایی که آماده می شود را کنترل می کنند. شایان ذکر است هفته گذشته سرپرست حجج ایرانی به طور جداگانه در دفاتر بعثه مراجع عظام تقلید حضور یافته و با آنان دیدار کرده بود.

نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در دیدار رئیس بعثه مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق:

افکار روشن و خدمات شایسته موجب جاودانه ماندن نام خاندان حکیم شده است

حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، با اشاره به حماسه آفرینی مردم ایران در انتخابات اخیر ریاست جمهوری، گفت: «الحمدلله در کمال متانت و آرامش، انتقال قدرت انجام شد. ان شاءالله با الطاف الهی، در عراق هم آرامش اتفاق خواهد افتاد و امیدواریم وحدت، پیشرفت و تعالی برای مردم عراق رقم بخورد». نماینده ولی فقیه اضافه کرد: «با توجه به وجود پارکگاه ائمه (ع)، حوزه های علمیه و شخصیت های بزرگ، عراق برای ما فراتر از یک کشور است. سرنوشت ایران و عراق به هم گره خورده است و نقش مجلس اعلا در پیشرفت عراق، بسیار برجسته است».

آقای سیدحیدر حکیم نیز در این دیدار اظهار داشت: «ما از نعمت ولایت، اهل بیت، امام راحل و رهبر معظم انقلاب برخورداریم و به نصرت الهی ایمان داریم».

حجت الاسلام والمسلمین «حیدر حکیم» رئیس بعثه مجلس اعلاى انقلاب اسلامی عراق همراه با هیئتی از علمای عراق، روز دوشنبه هشتم مهر با حجت الاسلام والمسلمین سید علی قاضی عسکر دیدار کرد. در این دیدار نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت، حج را فرصت خوبی برای دیدار و تعمیق انس و علاقه با دوستان، علما و شخصیت های کشورهای اسلامی و مایه برکات فراوان برای جهان اسلام دانست. ایشان با بزرگداشت نام و یاد شهدای خاندان حکیم به ویژه شهید محراب حضرت آیت الله سیدمحمد باقر حکیم افزود: «افکار روشن و خدمات شایسته ایشان موجب جاودانه ماندن نام خاندان حکیم شده است».

سرپرست حجج ایرانی، اختلاف افکنی دشمنان بین مذاهب اسلامی را منشاء بروز جنایات بزرگ دانست و با اشاره به سابقه همزیستی مسالمت آمیز شیعیان و اهل سنت در ایران افزود: «عمران و آبادی مناطق سنی نشین و رشد اقتصادی آنان، از دستاوردهای بزرگ انقلاب اسلامی است. در ایام حج هم هیچ تبعیضی بین زائران شیعه و سنی وجود ندارد».

سرپرست حجج ایرانی گفت: عمران و آبادی مناطق سنی نشین و رشد اقتصادی آنان، از دستاوردهای بزرگ انقلاب اسلامی است. در ایام حج هم هیچ تبعیضی بین زائران شیعه و سنی وجود ندارد

شرایط طواف چند چیز است: (۱) نیت (۲) طهارت از حدث اکبر و اصغر (۳) طهارت از نجاست (۴) ختنه بودن برای مردان (۵) پوشاندن عورت (۶) غصبی نبودن (جامه ۷) موالات.

نیت طواف:

لازم نیست نیت طواف را بر زبان جاری کند و یا از دل بگذراند، بلکه همین اندازه که قصد انجام عمل را دارد، کافی است و شایسته است که در حال طواف همواره خشوع و حضور قلب داشته و به ذکر خدا مشغول باشد و ادعیهی وارده را قرائت کند.

طهارت از حدث اکبر و اصغر

در همه ی اقسام طواف واجب، باید طواف کننده از جنابت و حیض و نفاس پاک باشد و وضو هم داشته باشد.

تذکر: طواف واجب طوافی

است که بخشی از اعمال عمره و حج به شمار می آید. بنابراین طواف حج و عمره ی مستحبی نیز طواف واجب محسوب می شوند.

طهارت از حدث اصغر، در طواف مستحب شرط نیست ولی برای نماز آن باید طهارت داشته باشند. لیکن کسی که جنب یا حائض یا در حال نفاس است. علاوه بر آنکه دخول در مسجد الحرام بر او حرام است، طواف او بنا بر احتیاط واجب صحیح نیست.

تذکر: طواف مستحب،

طوافی است که جدا از اعمال عمره و حج انجام می شود، خواه به نیت خود، آن را به جا آورد و یا به نیابت از دیگران و این عمل از مستحبات مکه مکرمه است و مستحب است که هر چه بتواند، طواف کند و این عمل موجب اجر و پاداش خواهد بود.

شورای استفتاء

بعثه مقام معظم رهبری

پیامبر خدا (ص) فرمودند:

هرکس حج یا عمره انجام دهد و گناه نکند، باز می گردد، مثل حالت روزی که مادرش او را به دنیا آورده است.

زیاده روی و اسراف نکنیم

یکی از نکات مهم و قابل توجه حاجیان این است که در سفر حج باید از اسراف و تبذیر خودداری کنند. گاهی اوقات حاجیان بیش از نیاز و مصرف خود، غذا و نوشابه و آب میوه را داخل اتاق برده و در نتیجه به دلیل ماندن و مصرف نکردن فاسد شده، آن ها را دور می ریزند و یا هنگام خروج از اتاق، کولر و چراغها را روشن می گذارند و از اتاق خارج می شوند.

این است که به دلیل فراهم بودن امکانات و تغذیه مناسب، برخی افراد بیش از ظرفیت مورد نیاز بدن، اقدام به خوردن غذا و نوشیدنی ها می کنند و در نتیجه به دلیل پر شدن شکم و غلبه خواب بر آن ها، از فیض حضور بیشتر در حرمین شریفین و به خصوص بهره گیری از سحرهای مکه و مدینه محروم می شوند، از این رو کسانی که طالب صفای روح و حضور زیاده تر در مسجد الحرام و مسجد النبی (صلی الله علیه وآله وسلم) و بهره گیری افزون تر معنوی از این سفر عظیم الهی هستند، باید از غذای کمتری استفاده کنند و به اندازه ضرورت بخوابند و استراحت کنند.

علی (علیه السلام) فرمود: هرگاه خداوند خوبی بنده اش را اراده کند، کم گویی، کم خوری و کم خوابی را به او الهام و نصیب گرداند. در حدیث دیگری رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: با خوردن و آشامیدن فراوان، دل ها را نمیرانید، پس همانا قلب [بر اثر پر خوری] می میرد، مانند زراعتی که به آن زیاد آب داده شود.

حضرت مسیح (علیه السلام) به پیروان خود می فرمود:

ای بنی اسرائیل، غذا زیاد نخورید؛ زیرا هر که فراوان غذا بخورد، زیاد می خوابد و هر کس زیاد بخوابد، کمتر نماز گزارد و هر که کمتر نماز بخواند، نامش در شمار غافلان ثبت گردد. رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: از پر خوری پرهیز کنید؛ زیرا مایه بیماری و تباهی بدن گردد و انسان را در عبادت تنبل و سست گرداند. و باز در جای دیگر فرمود: نزد خداوند چیزی منفورتر از معده پر نیست.

قرآن خطاب به مؤمنان می فرماید:
«كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ»

و بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید، همانا خداوند اسراف کنندگان را دوست نمی دارد و در آیه دیگر می فرماید:

«وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ» غافر ۴۳

و همانا اسراف کنندگان یاران آتش اند. علی (علیه السلام) فرمود: «اسراف موجب هلاکت و نابودی، و میان روی مایه زیادی ثروت است».

امام سجاد (علیه السلام) در دعای بیستم صحیفه سجاده، از خداوند می خواهد:

«بار خدایا! مرا از زیاده روی و اسراف باز دار و روزیم را از نابودی نگاهدار و ثروتم را با دادن برکت به آن، زیاد گردان و راه مصرف آن را در کارهای خیر به من بنمایان.»

امیرمؤمنان علی (علیه السلام) در روایتی اسراف را این چنین معرفی کرده و فرموده اند: خرج کردن دارایی در مسیر نادرست، زیاده روی و اسراف است. بنابراین، هزینه کردن مال در کارهای غیر ضروری و خرید کالاهایی که خیلی به آن نیاز ندارد و نیز خرید کالاهای تزئینی و تجملی را می توان از موارد اسراف شمرد. در حدیث دیگری رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: این که هر چه دلت بخواهد بخوری، خود نوعی اسراف است.

♦ پرهیز از پر خوری و خواب زیاد

یکی از نکات مهم و قابل توجه در سفر حج

**علی (ع):
هرگاه خدا
خوبی بنده
اش را
اراده کند،
کم خوری
و کم
خوابی را
به او الهام
و نصیب
گرداند**

راهنمای فقهی و اجرایی حج

حجه الاسلام محمد حسین فلاح زاده

در نماز میت چهار تکبیر می‌گویند و زائران تکبیر پنجم را هنگام گفتن «السَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ» بگویند. در ضمن نماز میت مختصر را به زائران آموزش دهید.

- لزوم سجده بر ما یصحَّ السَّجُود (چیزهایی که سجده بر آنها صحیح است) در هتل‌ها، مشاعر و جاهای دیگر (به‌جز در نماز جماعت یا در جاهایی که امکان ندارد) یادآوری شود. چون برخی از زائران تصور می‌کنند در طول سفر، مهر گذاشتن جایز نیست یا مجازند بر فرش و امثال آن سجده کنند. مجدداً کیفیت اقتدا در نماز جماعت اهل سنت و نکات آن یادآوری شود.

- تذکر داده شود که مسجد النبی تنها قسمت مسقف آن است ولی محوطه اطراف آن، که با نرده‌های آهنی محصور شده، حکم مسجد ندارد.

- به بانوان یادآوری شود که ورود شان به مسجد النبی و مسجد الحرام و توقف در سایر مساجد در ایام عادت جایز نیست.

- مناسب است اوقات نمازهای یومیّه و نماز شب به زائران یادآوری شود تا برنامه ریزی بهتری برای شرکت در نمازهای جماعت و رسیدن به فضیلت نماز اول وقت داشته باشند.

خواندن نماز تحیت در مساجد مستحب است ولی می‌توان زائران را راهنمایی کرد چنانچه نماز قضا داشته باشند نماز قضا بخوانند و نیز اگر نماز واجب ادایی بخوانند، کفایت از نماز تحیت می‌کند.

آیت‌الله مظاهری: پرخاشگری بالاترین عامل برای محو محبت است

رییس حوزه علمیه اصفهان گفت: پرخاشگری بالاترین عامل برای محو محبت به شمار می‌رود و در حقیقت، نشاط اجتماعی و خانوادگی را از بین می‌برد. آیت‌الله مظاهری در پنجمین جلسه درس خود با موضوع مردم‌داری اظهار کرد: پرخاشگری، در اثر فقدان عفو و گذشت پدید می‌آید و هنگامی رخ می‌دهد که انسان صبر و سعه صدر نداشته باشد.

جامعه و خانواده‌ای که محبت در آن نباشد، غیر از دردسر چیزی نیست. امروزه در جامعه و در خانواده‌ها در اثر فقدان عفو، گذشت، ایثار و فداکاری، محبت واقعی بسیار کمیاب است و مخصوصاً بین زن و شوهرها، پرخاشگری جایگزین خوش اخلاقی و مهربانی شده است.

گفتگو با دکتر امیر نعمتی لیمائی،
مدرس دانشگاه، پژوهشگر و تاریخ نگار

مکه و حج در آینه تاریخ

شهرهای زیادی هستند که مورد توجه مورخان بوده اند. اما برخی شهرها به دلیل قدمت بسیار زیاد و کمبود اطلاعات تاریخی به صورت راز درآمده اند. دکتر امیر نعمتی لیمائی؛ پژوهشگر و تاریخ نگار معتقد است علیرغم توجه بسیار به شهر مکه کمتر کتابی درخور اهمیت این شهر مهم نگاشته شده است.

آیا درباره تاریخ مکه، کتابی در دست است که به شیوه علمی و برابر با متدهای نوین تاریخنگاری، نگارش یافته باشد؟

شاید در سراسر جهان کمتر شهری را مثل مکه بتوان یافت که درباره‌اش این همه کتاب نوشته باشند. با تمام این اوصاف، متأسفانه باید گفت هیچ اثری که در این زمینه، واجد جامعیت علمی باشد، تاکنون نگاشته نشده است. حتی آثاری که تطابق نسبی با تاریخنگاری علمی هم داشته باشند، انگشت شمارند. شاید بتوان با کمی اغماض، اثر نویسنده عربستانی، احمد السباعی، یعنی کتاب، تاریخ مکه از آغاز تا پایان دولت شرفای مکه، را استثناء برشمرد.

آیا تاریخ مکه امروزه کاملاً برای تاریخ پژوهان مکشوف است؟

تاریخ مکه‌رامی توان به دو برهه زمانی مجزا تقسیم نمود. دوران پیش از اسلام و دوران اسلامی. آنچه هویدا است، تاریخ دوره پیش از اسلام مکه سرشار از ابهام است. بالعکس، تاریخ دوره اسلامی مکه روشن تر است آیا کعبه مورد احترام سایر اقوام هم بوده است؟

کعبه از دیرباز و قرن‌ها پیش از اسلام مورد احترام اعراب بوده است.

یعنی اسناد و مدارکی در باره احترام کعبه نزد دیگر اقوام موجود است؟

بله، مدارک و مستنداتی چند وجود دارد. در برخی منابع روایت‌هایی وجود دارد که نشان دهنده قداست کعبه نزد اقوام مختلف چون یهودیان، مسیحیان، رومیان و حتی ایرانیان است. به عنوان نمونه، ابوالفرج اصفهانی، نویسنده کتاب الاغانی، که در سده سوم هجری می‌زیست، از بازسازی کعبه توسط ایرانیان سخن گفته است. مسعودی، مورخ و جغرافیدان سده چهارم هجری، در کتاب، مروج الذهب، در کلامی تامل برانگیز مدعی آن شده که ایرانیان از دیرباز به زیارت خانه خدا می‌رفتند و به دور آن طواف می‌کردند. برابر گفته‌های مسعودی، ایرانیان هدایای گرانبهایی پیشکش کعبه می‌نمودند. از آن جمله، ساسان خود دو آهوی طلائی، چندین شمشیر و جواهر و زر بسیار به کعبه هدیه داده بود.

دکتر مظلومی:

شورای فرهنگی کاروان‌ها بازوی کمکی فعالیت‌های حج است

معاون فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری، شورای فرهنگی کاروان‌ها را بازوی کمکی برای فعالیت‌های فرهنگی در حج دانست و با تأکید بر اینکه حضور و نقش‌آفرینی این شورا هر سال پر رنگ‌تر از گذشته شده است، جزئیات این شورا و ماموریت‌های آن را تشریح کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر مظلومی در گفتگو با نشریه زائر گفت: طرح شورای فرهنگی کاروان‌ها مربوط به سال‌ها پیش است که به تدریج در طول زمان عملیاتی شده است. برای عملیاتی شدن طرح شوراهای فرهنگی، مقرر شده تا بسیاری از اموری که به کاروان ارجاع داده می‌شود، حتماً در شورای فرهنگی مصوبه داشته باشد. وی افزود: مقرر شده سرانۀ فرهنگی که به هر کاروان تخصیص پیدا می‌کند را روحانی کاروان که رئیس شورای فرهنگی است هزینه کند.

معاون فرهنگی بعثه مقام معظم رهبری یادآور شد: شاخص ارزیابی خاصی را برای شورای فرهنگی در کاروان‌ها قائل هستیم به طوری که یکی از ملاک‌های ارتقا و فعالیت‌های بعدی روحانیون کاروان‌ها، ارزیابی فعالیت شورای فرهنگی کاروان است. قطعاً روحانی کاروانی که فعالیتش کم‌رنگ بوده است امتیاز کمتری می‌گیرد و با سرعتی که شایسته است نمی‌تواند پیش برود.

اکنون که از آن واقعه مهم و تاریخ ساز چهار هزار سال می گذرد، زلال زمزم همچنان در جوار کعبه معظمه جاری است و جرعه نوشان عشق و تشنه کامان وصل را سیراب می کند.

سیراب جرعه نوشان عشق

محمد تقی رهبر

سیراب

صورت چاهی در آوردند تا از دستبرد حوادث مصون بماند و آب آن فزونی گیرد و کفاف ساکنان و مسافران را بدهد.

در حدیث مفصّلی که از قول امام صادق (علیه السلام) درباره حوادث مکه و بنای کعبه و تحولات زمزم و شرح حال ابراهیم و اسماعیل و وقایع دیگری در این خصوص در کتب حدیث آمده است، چنین می خوانیم:

«اسماعیل (علیه السلام) از کمی آب به ابراهیم (علیه السلام) شکایت کرد، آنگاه خداوند بزرگ به ابراهیم فرمود که چاهی را حفر کند تا حاجیان از آن بنوشند، سپس جبرئیل فرود آمد و چاه آنان؛ یعنی زمزم را حفر کرد تا آب آن نمودار گشت، آنگاه جبرئیل به ابراهیم گفت در چاه فرود آید، بسم الله... بگوید و آن را از چهار گوشه حفاری کند، که یکی از این زاویه ها به طرف بیت الله بود و از هر یک از این چهار زاویه چشمه ای جوشید و جبرئیل و ابراهیم از چاه خارج شدند و جبرئیل به ابراهیم گفت: از این آب بنوش و برای فرزندان دعا کن و به طواف کعبه بپرداز که این چشمه ای است که خداوند برای فرزندان اسماعیل پدید آورده است...»
از صدر و ذیل روایت فوق چنین استفاده می شود که گفتگوی ابراهیم و اسماعیل در خصوص کم آبی مکه، پس از بنای کعبه و انجام مراسم حج بوده است.

در طول چهار هزار سالی که بر این پدیده شگفت حرم الهی گذشته، زمزم تحولاتی را از سر گذرانده است و بی شک در رهگذر حوادث، به یک روال طی مسیر نکرده است. مدت زمانی آشکار بود و از آن استفاده می شد و در فترتی از زمان، در دل صخره ها و رمل ها پنهان ماند.

♦ زمزم در دوران ابراهیم و اسماعیل

«سقایه اسماعیل (علیه السلام)» در آغاز به صورت چشمه ای از زمین خشک بیرون زد و هاجر کوشید با خاک و رمل، اطراف آن را مسدود کند تا آب هدر نرود و او و فرزندش بتوانند از آن استفاده کنند؛ و در این حال بود که آن فرشته مقرب، که برای مددکاری دو میهمان غریب خدا آمده بود، به هاجر گفت: «ساکنان این وادی، از تشنگی هراس نداشته باشند. چه، این چشمه ای است که میهمانان خدا از آن خواهند نوشید.»

و بدینگونه با بیان نقش تاریخی زمزم هاجر را آرامش داد و نه تنها هاجر و اسماعیل، که قبائل صحرائین حوالی مکه نیز بر سر سفره زمزم گرد آمدند تا جامعه نخستین «م القری» را تشکیل دهند و پرندگان صحرا و وحوش و طیور به سوی آن چشمه شتافتند تا ریزه خواران زمزم شوند...
از روایات چنین برمی آید که ابراهیم و اسماعیل این چشمه را به

(بخش چهارم)

بایدها و نبایدها در سفر حج

زائران کشورهای مختلف در محیط عربستان تابع مقررات خاص آن کشور هستند و در این اختلاط اقوام و سلائق و تنوع آداب و رسوم باید مراقب حوادث احتمالی باشند. ذکر نمونه ها و تجربیاتی که گاه اتفاق افتاده و توجه به آنها می تواند مصونیت نسبی ایجاد کند و آسیب ها را به حداقل برساند.

- ۱) آیا می دانید؟ تبدیل ارز توسط اشخاص متفرقه بعضاً مشکل ساز خواهد شد.
- ۲) احتمالاً نزاع های خیابانی برای صحنه سازی است و نباید در آن مداخله شود.
- ۳) تردد در قسمت های خلوت هتل و استفاده بانوان از آسانسورهای حمل بار هتل صحیح نمی باشد.
- ۴) حضور زائران در شهرهای غیر از مدینه و مکه با توجه به ویزای زیارتی، خلاف قانون است.
- ۵) سوار شدن بانوان در اتومبیل های متفرقه توصیه نمی شود.
- ۶) در صورت تصادف احتمالی، لازم است شماره خودرو یادداشت شود.
- ۷) زائران نباید هرگونه برگه تعهد بدون آگاهی از محتویات آنرا امضاء نمایند.
- ۸) در اماکن زیارتی بعضی افراد به قصد سوءاستفاده و حتی سرقت حضور پیدا می کنند. پس باید مراقب پول و وسایل خود باشیم و پول اضافه همراه نداشته باشیم.
- ۹) دخالت در کار پلیس و مأموران و خدمه حرمین شریفین، همچنین ورود ناآگاهانه به مسائل سیاسی کشور میزبان مسأله ساز خواهد بود.

فاکهی، تاریخ نگار مکه از قول عثمان بن ساج از «وہب بن منبہ» چنین نقل می کند: «سرزمین مکه در آن روزگار آب نداشت و به همین جهت کسی در آنجا ساکن نمی شد، تا اینکه خداوند زمزم را برای اسماعیل پدید آورد و به دنبال آن، مکه آبادانی گرفت و قبلیه ای از «جرهم» به هوای آب در آنجا مسکن گزیدند...»
عثمان بن ساج اضافه می کند: «زمزم اثر پای جبرئیل است.»

♦ زمزم پس از اسماعیل (ع)

اسماعیل ذبیح، بیش از صد سال در جوار حرم زیست تا روزی که بدرود حیات گفت و در جوار کعبه و در حجر اسماعیل آرامید و فرزندان اسماعیل در آن سرزمین مأوی گزیدند و قبایل جرهم که پیوند سببی با اسماعیل و با فرزندان اسماعیل برقرار کرده بودند، جامعه شهر مکه را تشکیل دادند و آب زمزم همچنان سرچشمه حیات مکیان بود اما از آنجا که نسل ها و جامعه ها از آفات اعتقادی و اخلاقی همواره سالم نمی ماند، جرهم نیز از صراط مستقیم ترسیم شده به وسیله ابراهیم و اسماعیل منحرف شدند و نعمت خداوندی را ناسپاسی کردند و سرانجام آن ناسپاسی این شد که نعمت حق زوال پذیرد.

فاسی، مؤلف «شفاء الغرام» می نویسد:

«آب زمزم همواره در اختیار مردم مکه بود و از آن بهره مند می شدند تا اینکه جرهم حرمت کعبه و حرم را شکستند و در نتیجه زمزم از آنها گرفته شد و طی گذشت برهه ای از زمان اثری از آن برجای نماند.»

در اینکه چه عواملی موجب اختفای زمزم بوده است، میان مورخان و محققان اختلاف نظریه وجود دارد؛

برخی معتقدند عوامل جغرافیایی در این امر مدخلیت داشته است. یاقوت حموی درباره زمزم می نویسد: «سالها گذشت و بر اثر آمدن سیل و باران زمزم پوشیده شد و اثر از آن به جای نماند.»

♦ عبدالمطلب و حفر زمزم

عبدالمطلب نبای گرامی پیامبر گرامی (صلی الله علیه وآله) را منزلتی رفیع است. او چهره برجسته بنی هاشم و قریش و برترین مرد موجه مکه بود که سقایت حاجیان را بر عهده داشت. مقام

و منزلت عبدالمطلب، علاوه بر شخصیت خانوادگی اش، ایمان و شجاعت و بزرگواری و کیاست او بود که جایگاه اجتماعی او را در میان مکیان و اعراب منطقه موجه می ساخت و داستان گفتگوی او با ابرهه که به قصد ویران کردن مکه آمده بود، در تواریخ معروف است که از عظمت این شخصیت و روح بلند او حکایت دارد.

به همین دلایل بود که خداوند افتخار حفر زمزم و سقایت حاجیان را به او ارزانی داشت. درست متعاقب پایداری اش در حرم و وفاداری اش نسبت به بیت الله بود که آن خواب تاریخی را دید و هاتفی وی را مأمور حفر زمزم ساخت.

ازرقی در اخبار مکه، از زهری نقل می کند: نخستین چیزی که از عبدالمطلب، فرزند هاشم، جد رسول الله (صلی الله علیه وآله) به یاد مانده، این است که قریش با شنیدن خبر هجوم ابرهه، از مکه گریختند اما عبدالمطلب که جوانی برومند بود گفت: به خدا سوگند از حرم خدا بیرون نشوم که عزت را جای دیگر جستجو کنم! این بگفت و در کنار خانه کعبه معتکف شد و قریش او را تنها گذاشتند. آنگاه عبدالمطلب در قالب یک شعر با خدا راز و نیاز کرد و آن شعر این بود:

هَمَّ اِنَّ الْمَرْءَ يَمْنَعُ رَحْلَهُ فَاَمْنَعُ رَحَالِكَ
لَا يَغْلِبُنْ صَلْبِيهِمْ وَضَلَالِهِمْ غَدَاوَا مَحَالِكَ

«بار خدایا! یک مرد از خانه و کاشانه خود دفاع می کند، تو نیز از خانه و کاشانه ات دفاع کن. و البته که صلیب آنها و گمراهی شان بر اراده تو پیروز نگردد و فردا توطئه آنان کارگر نیاید.»
او همچنان در حرم ماند تا خدا سپاه ابرهه و اصحاب فیل را به هلاکت رسانید و قریش به شهر مکه بازگشتند و عظمت عبدالمطلب و پایداری اش در بزرگداشت حرم الهی، بیش از پیش آشکار گردید. در همین روزها بود که خداوند حارث (فرزند ارشد عبدالمطلب) را به او عنایت کرد و آنگاه در خواب دید که به او گفتند: «إحفر زمزم خبیثة الشیخ الأعظم»؛ «زمزم، دفینه آن پیر بزرگ - ابراهیم خلیل (علیه السلام) - را حفر کن.» و چون بیدار شد از خداوند خواست که محل آن را برای وی مشخص کند تا اینکه جایگاه آن را بار دیگر در خواب با علایمی مشخص کردند و گفتند: «زمزم را حفر کن...».

حفر زمزم
به دست
عبدالمطلب
درودمان
هاشم که
از فرزندان
اسماعیل
بودند،
همواره
به عنوان
سرما به
افتخار مورد
توجه قرار
گرفته است

۱۳) بهترین راه پیشگیری از اذیت و بازداشت در کشور بیگانه، رعایت قوانین آن کشور و مرتکب نشدن اعمال خلاف مقررات و قانون کشور میزبان است.

۱۴) در میقات شجره و جحفه، پرهیز از دور افتادن از همسفران و اتوبوس کاروان و در مشاعر مقدس فاصله گرفتن از محوطه چادرها نکته مهم و قابل توجهی است. در صورت جدایی از کاروان حفظ خونسردی و آرامش مورد تأکید می باشد.

۱۵) هنگام عبور از عرض خیابان های مکه و مدینه و خصوصاً هنگام پیاده روی از مشعر الحرام به سمت منا باید مراقب تردد اتوبوس ها باشیم.

۱۶) همراه داشتن کارت شناسایی و کارت هتل از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

۱۷) توأم شدن زمان خرید با اوقات نماز برای شما خسته کننده و آزاردهنده و موجب اهانت خواهد بود.

۱۰) خانم ها در حرم، مقابل دوربین مداربسته قرار دارند و باید مراعات نمایند.

۱۱) در صحنه هایی که می خواهند برای شما مزاحمت ایجاد کنند، بهتر است از جدل و ورود به ماجرا پرهیزید.

۱۲) خروج از حرم هنگام برگزاری نماز جماعت، مبادرت به حرکات خلاف عرف عموم مسلمانان، بردن دوربین و اشیای خریداری شده به داخل حرم، استفاده از مهر نماز، بوسیدن ضریح، کشیدن پرده خانه خدا، نوشتن یادداشت در قرآن، درگیری، فریاد زدن، گذاشتن کلام... مجید روی زمین، عدم رعایت نظافت حرم، سیگار کشیدن، برداشتن خاک، دخیل بستن، عریضه انداختن، تهیه فیلم، همراه داشتن نشریات و سی دی و کتاب، سجاده های مصور به ضریح ائمه (ع) جملگی مورد طعن و نگرانی سعودی ها است.

از نظر تمامی مذاهب اسلامی نماز گذاردن بر میت واجب کفایی بر مسلمانان است. هر چند از جهت تعداد تکبیرات نماز میت و کیفیت انجام آن، بین مذاهب اسلامی تفاوت وجود دارد.

الف) مذهب امامیه:

نماز میت پنج تکبیر دارد و به این صورت اداء میشود:
بعد از تکبیر اول: گفتن شهادتین.
بعد از تکبیر دوم: صلوات بر پیامبر (ص) و آل ایشان.

بعد از تکبیر سوم: دعا برای مردان و زنان مؤمن.
بعد از تکبیر چهارم: دعا برای میت.
سپس تکبیر پنجم را می گویند و به نماز پایان می دهند.

ب) سایر مذاهب:

اهل سنت برای نماز میت چهار تکبیر می شمردند، اما اینکه چه از تکبیر چه اذکاری قرائت می شود، بین مذاهب چهارگانه تفاوت وجود دارد:
حنبلیه:

بعد از تکبیر اول: فاتحه الكتاب.
بعد از تکبیر دوم: صلوات بر پیامبر (ص).
بعد از تکبیر سوم: دعا برای میت.
و سپس تکبیر چهارم را گفته و با کمی مکث سلام می گوید.

حنفیه:

بعد از تکبیر اول: ثنا گفتن.
بعد از تکبیر دوم: صلوات بر پیامبر (ص).
بعد از تکبیر سوم: دعا برای میت و مسلمانان.
سپس تکبیر چهارم را می گوید و دو سلام به راست و چپ می گوید.

شافعیه:

پس از تکبیر اول: فاتحه الكتاب.
پس از تکبیر دوم: صلوات.
پس از تکبیر سوم: دعا برای میت.
و در پایان تکبیر چهارم را گفته و دعای اللهم لا تحرمننا اجره و لا تفتننا بعده را می خواند و آیه هفت سوره غافر را تلاوت و دو سلام به راست و چپ می گوید.

مالکیه:

پس از تمامی تکبیرات دعا همراه با حمد الهی و صلوات می گوید.
یادآوری: شافعیه و حنابله قرائت فاتحه را رکن می دانند ولی مالکیه و حنفیه آن را مکروه شمرده اند.

نتیجه گیری: در اصل وجوب نماز میت و اقامه آن به جماعت داشتن تکبیرات متعدد و صلوات بر پیامبر (ص) و دعای میان مسلمانان اختلافی نیست. گفتنی است سیوطی از علماء بزرگ اهل سنت در تاریخ الخلفاء گفتن چهار تکبیر را از اولیات خلیفه دوم دانسته است.

پیامبر خدا (ص) فرمودند:

فرزند حق شناسی نباشد که به پدر و مادرش نظر رحمت کند جز آنکه با هر نگاهی ثواب حج مقبول دارد.

گره از کار دیگران بگشا

از توفیقات مهم یک انسان، آن است که گشایش معضلات مردم به دست او باشد. نعمتی است که هزاران شکر و سپاس می طلبد. کارگشایی، از مقدسترین خدماتی است که مورد قبول و امضای آیین خدا شرع محمدی (صلی الله علیه و آله و سلم) است. با عنوان قضاء حاجت مومن،

انبوهی عظیمی از روایات نقل شده که اهمیت و فضیلت و قداست کار راه اندازی و رفع نیاز مردم و برطرف کردن مشکلات آنان و... خلاصه در خدمت مردم و جامعه بودن را بیان می کند. این کار را باید به حساب خدا گذاشت و چشم تشکر و اجر هم از او داشت، نه از مردم.

**تو نیکی می کن و در دجله انداز
که ایزد در بیابانت دهد باز**

خود را در مظان تهمت قرار ندهید

بر مؤمن واجب است در هر حال و هر کجا و در هر شرایطی که ممکن است سبب ایجاد تهمت گردد و به آبرویش زیان برسد، اجتناب نماید.

استاد حسین انصاریان

از امیرمؤمنان (علیه السلام) روایت شده:
«مَنْ وَضَعَ نَفْسَهُ مَوَاضِعَ التَّهْمَةِ فَلَا يَلُومَنَّ مَنْ أَسَاءَ بِهِ الظَّنَّ»؛

«کسی که خود را به دست خود در مواضع تهمت قرار می دهد، نباید آن را که به او سوء ظن می برد، سرزنش کند».

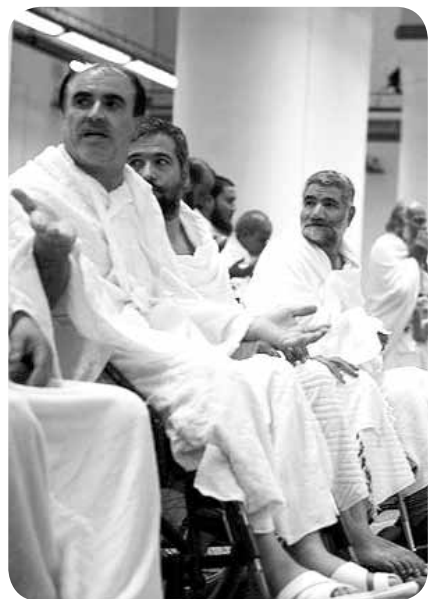
حضرت صادق (علیه السلام) می فرماید:
«مَنْ دَخَلَ مَوْضِعًا مِنْ مَوَاضِعِ التَّهْمَةِ فَاتَّهَمَهُ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ»؛

«کسی که وارد بر جاهایی از موارد تهمت شود، و در میان مردم متهم گردد، باید خودش را سرزنش کند».

زائر بزرگواری که در کاروان و در رفت و آمدها و گفت و گو با دیگران در معرض دید و توجه آشنایان، دوستان و اهل کاروان است، باید به گونه ای رفتار کند که از موارد اتهام دور باشد و کاری نکند که مورد تهمت قرار گیرد؛ زیرا حفظ آبرو و شخصیت در درجه اول، بر خود شخص واجب است و سپس بر دیگران.

از طرفی نیز همه مردم و اهل کاروان در طول سفر حج - که بالاترین سفر معنوی است - باید توجه داشته باشند که تهمت زدن به اهل ایمان و به کسی که ادعای مسلمانی دارد، از گناهان بزرگ شمرده می شود و عقوبت آن در قیامت بسیار سنگین است. از امام صادق (علیه السلام) روایت شده:

«مَنْ بَهَتَ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً بِمَا لَيْسَ فِيهِ بَعَثَهُ اللَّهُ فِي طَبِينَةِ خَبَالٍ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَ قُلْتُ

وَمَا طَبِينَةُ الْخَبَالِ قَالَ صَدِيدٌ يَخْرُجُ مِنْ فُرُوجِ الْمُؤْمِنَاتِ» یعنی الزوانی؛

«کسی که به مردی مؤمن یا زنی مؤمنه تهمت بزند، و آنچه از زشتی و گناه در او نیست بر او ببندد، خدا در قیامت او را در «طبینة خبال» برمی انگیزد، تا آنچه را گفته ثابت کند. راوی می گوید که به حضرت گفتیم: «طبینة خبال» چیست؟ حضرت فرمود: چرک و خونی که از بدن زنان زناکار خارج می شود»
امیرمؤمنان (علیه السلام) از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) روایت می کند:

«مَنْ بَهَتَ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً أَوْ قَالَ فِيهِ مَا لَيْسَ فِيهِ أَقَامَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى تَلٍّ مِنْ نَارٍ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَ فِيهِ»؛

«کسی که به مرد و زن مؤمنی تهمت بزند و از آنچه در او نیست، سخن بگوید، خدا او را در قیامت در تلی از آتش نگه می دارد تا آنچه را درباره مؤمن و مؤمنه گفته ثابت کند».

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) می فرماید:

«إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّهُ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ»؛
«از بدگمانی درباره همه بپرهیزید؛ زیرا بدگمانی، دروغ ترین سخن هاست»

عضو کاروان نور:

خانه قرآنی ام را مدیون همسرم هستم

هوشنگ یاری از ۸ سالگی در کرمانشاه آغاز به آموختن فن قرائت قرآن کرده است. او رتبه اول مسابقات بین المللی سوریه در سال ۸۴ و رتبه های اول بسیاری از مسابقات داخلی را در کارنامه خود دارد. یاری برای بار دوم است که همراه کاروان نور به سرزمین وحی مشرف می شود.

شیوه انتخاب قاریان در این کاروان چگونه است؟

به نظر من شیوه خوبی است چون مبتنی بر انتخاب بهترین هاست. سفیران قرآنی کشور باید از بین بهترین قاریان انتخاب شوند. البته چند سالی است که توجه شورای عالی قرآن معطوف کسانی است که تا کنون به حج مشرف نشده اند که به نظرم تشویق خیلی خوبی است.

نقاط قوت قاریان ایرانی چیست؟

بعد از قاریان مصری قاریان ایرانی حرف اول را در قرائت می زنند و این افتخاری برای جمهوری اسلامی ایران است که تلاوت هایشان از طرف طرف قاریان مصری مورد توجه قرار می گیرد. البته باید این ظرفیت از سوی مسوولان هم مورد توجه بیشتری قرار بگیرد تا انگیزه های قاریان برای کار بیشتر شود.

بیشتر به کدام شیوه قرائت می کنید؟

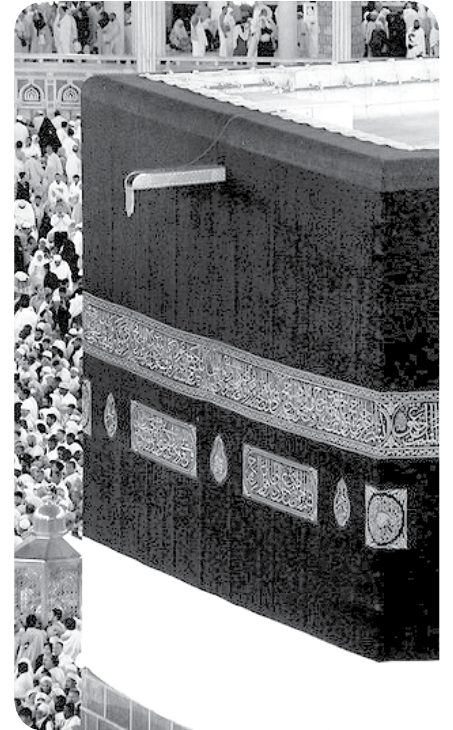
مانند خیلی دیگر از قاریان بیشتر از سبک عبدالباسط تبعیت می کردم اما به توصیه اساتید بهتر دیدم الحان دیگری را تجربه کنم. اساتیدی چون شحات انور، استاد متولی عبدالعال، استاد طاروتی و استاد علی البنا.

آیا فرزندان شما هم به قرآن انس و علاقه پیدا کرده اند؟

دخترم ریحانه که سال اول دبیرستان است در مسابقات قرآن بسیج مقام پنجم را کسب کرده و پسرم محمد مهدی که ۵ سال دارد به سبک استاد مصطفی مشغول آموختن قرائت قرآن است. البته همه ما این را مدیون همسریم هستیم که فضای آرامی را برای ما ایجاد کرده است.

ناودان طلا

ناودان طلایی کعبه ناودانی است
مستقر در بالای سقف کعبه، ضلع
شمالی (طرف حجر اسماعیل) که
آب باران را به میان حجر منتقل
می کند. این ناودان بناهای متعددی
شهرت دارد از جمله ناودان رحمت،
ناودان طلا متأسفانه اطلاعات دقیقی
در مورد ابعاد و اندازه این ناودان
در اختیار نیست.

در مورد مراحل کار گذاشتن این ناودان آمده است: قریش اولین ناودان را ۵ سال پیش از بعثت (هنگام تجدید بنای کعبه) از چوب نصب نمود در (و قبل از این کعبه ناودان نداشت). عبدالله بن زبیر در اسلام نخستین کسی بود که به سال ۶۴ هجری اقدام به نصب ناودان کرد.

حجاج بن یوسف در بازسازی کعبه به دستور عبدالملک به سال ۷۴ هجری ناودانی به بام کعبه گذاشت. خالد بن عبدالله قسری به دستور ولید بن عبدالملک ناودان خانه را از طلا ساخت یا اینکه با اوراق طلا ناودان نقره ای را از درون و بیرون طلا کاری کرد.

شیخ ابوالقاسم رامشت فارسی صاحب رباط مشهور مکه ناودان را تغییر داد که در سال ۵۳۷ هجری پس از مرگش توسط خادم او نصب شد. مقتفی خلیفه عباسی در سال ۵۴۱ هجری ناودانی دیگر کار گذارد. ناصر عباسی ناودانی از چوب که با قلع اندود شده بود نصب کرد.

در سال ۷۸۱ هجری ناودان تزیین شد و بعدها ناودان دیگری از مس کار گذاری شد.

سلطان سلیمان قانونی در سال ۹۵۴ (یا ۹۵۹) هجری ناودان مسی را برداشت و ناودانی نقره ای بر بام کعبه قرار داد.

از مصر در سال ۹۶۲ هجری ناودانی از طلا فرستاده شد که به جای ناودان نقره ای نصب شد. سلطان احمد خان عثمانی در سال ۱۰۱۲ هجری ناودانی نقره ای منقش به طلا و مینا و لاجورد بر کعبه گذارد.

سلطان مراد عثمانی در بازسازی کعبه به سال ۱۰۴۰ هجری ناودانی از چوب که بر آن صفحه های نقره زرین کاری شده بود نصب کرد. سلطان عبدالمجید عثمانی در سال ۱۲۷۰ (یا ۱۲۷۳ یا ۱۲۷۶) هجری قمری ناودانی یکپارچه از طلا قرار داد که همچنان باقی است. در روایت آمده است که دعا در زیر ناودان کعبه مستجاب است.

(حرمین شریفین، ص ۵۴ و ۶۳ و ۶۹؛ کعبه، ص ۳۵؛ تاریخ مکه ص ۱۱۷؛ احکام حج و اسرار آن، ص ۹۶؛ تاریخ و آثار اسلامی، ص ۵۰؛ تاریخ جغرافیایی مکه معظمه و مدینه طیبه، ص ۱۴۲)

**در روایت
آمده است
که دعا
در زیر
ناودان کعبه
مستجاب
است.**

تعطیلی دولت آمریکا

در پی مخالفت مجلس نمایندگان آمریکا با بودجه پیشنهادی اوباما برای سال آینده مالی، دولت واشنگتن برای نخستین بار در ۱۷ سال گذشته تعطیل شد. بدین ترتیب بیش از هفتصد هزار کارمند دولت آمریکا فعلاً مجبورند به مرخصی بروند و هیچ تضمینی وجود ندارد که بعداً پرداختی در قبال این مرخصی‌های اجباری از سوی دولت صورت گیرد.

در سیاست آمریکا رخدادی موسوم به "تعطیلی دولت" به موقعیتی گفته می‌شود که دولت ارائه تمام خدمات، بجز خدمات ضروری را متوقف می‌کند. به طور معمول سرویس‌هایی که به کار خود ادامه می‌دهند شامل نیروهای پلیس، آتش‌نشانی، خدمات ملی آب و هوا، خدمات درمانی، شرکت پست، نیروهای مسلح، شرکت آب و برق و مدیریت ترافیک هوایی هستند.

در پی این اقدام همچنین فعالیت سازمان ملی هوانوردی و فضا (ناسا) به طور کلی متوقف شد و صدور گذرنامه به حالت تعلیق درآمد. تعطیلی دولت زمانی روی می‌دهد که قانونگذاران آمریکایی نتوانند بر روی بودجه مالی برای سال مالی جدید به توافق برسند. در نتیجه زمانی که بودجه کافی وجود نداشته باشد، دولت آمریکا می‌تواند خدمات غیر ضروری را در ابتدای سال مالی جدید متوقف کند.

ایران در بازی‌های کشورهای اسلامی دوم شد

با پایان سومین دوره بازی‌های همبستگی کشورهای اسلامی، ایران با ۳۰ طلا، ۱۷ نقره و ۱۲ برنز در رده دوم جدول توزیع مدال قرار گرفت. سومین دوره بازی‌های همبستگی کشورهای اسلامی در حالی به پایان رسید که کاروان ایران با ۸۸ ورزشکار در شش رشته موفق به کسب ۳۰ نشان طلا، ۱۷ نقره و ۱۲ برنز شد و در مکان دوم بازی‌ها قرار گرفت.

تمدید مجدد مهلت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری

نمایندگان مجلس شورای اسلامی لایحه دو فوریتی تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری را برای دومین بار با ۱۴۵ رای موافق از ۱۹۸ نماینده حاضر در جلسه به تصویب رساندند.

گفت‌وگوی نشریه زائر با خادمی که شانزده سال است به زائران خدمت می‌کند؛ اینجا عشق است که کار می‌کند

از نجف به مدینه آمده و از مدینه به کربلا می‌رود. آشپز افتخاری حرم حضرت معصومه (س) نیز هست اما امسال کمتر قسمتش شده تا در حرم فاطمه معصومه (س) خدمت کند. دو ماه قبل از اینکه برای خدمت در یکی از آشپزخانه‌های محل طبخ غذای زائران ایرانی حج ۹۲ به مدینه بیاید، لباس خادمی زائران عتبات را به تن داشته است. زندگی خود را وقف خدمت به زائران کرده است. می‌گوید: «اینجا نه پول می‌گیری و نه پست و مقامی در کار است؛ اینجا فقط عشق است که کار می‌کند.»

ابوالفضل حاجی ناظری، از عوامل آشپزخانه متمرکز "زین" در مدینه منوره با خبرنگار زائر به گفتگو نشست. آشپزخانه زین در هر وعده غذایی ۶ هزار و ۵۰۰ پرس غذا برای زائران کشورمان طبخ می‌کند.

زائر: آقای حاجی ناظری؛ طول سفر هر زائر حدوداً ۳۰ روز است اما ماموریت عوامل آشپزخانه‌های مرکزی که غذای زائران را طبخ می‌کنند، بیش از ۶۰ روز به طول می‌انجامد. آیا فشار کار در کنار طول مدتی که به صورت شبانه‌روزی به ماموریت تهیه غذای زائران مشغول هستید، شما را فرسوده نمی‌کند؟

- خیر! اینجا سرزمین وحی است و ما هم خادم زائر. وقتی در روایات و کلام بزرگان به پاداشی که خداوند به خادمان ضیوف‌الرحمن عرضه می‌دارد، نگاه می‌کنی، همه سختی‌ها هم آسان و هم شیرین می‌شود. از خدمت به زائران در اماکن زیارتی لذت می‌برم. در ایران به صورت افتخاری در آشپزخانه حرم حضرت معصومه (س) کار می‌کنم. همچنین سه سال است که به عنوان مدیر آشپزخانه مخصوص زائران ایرانی به عتبات می‌روم. الآن هم که در مدینه خدمت می‌کنم.

اینکه در طول سال به صورت مکرر و در بازه‌های زمانی طولانی، در ماموریت به سر می‌برید، خانواده را اذیت نمی‌کند؟

- خانواده‌ام عادت کرده‌اند. از سال ۷۶، کارم خدمت به زائران در اماکن مقدسه، شده است. همین ماموریت‌های مکرر، مسئولیت‌م را بیشتر هم کرده است چون در طول همه این ماموریت‌ها، مجموعه‌ای از تجارب را کسب کرده‌ام که به نظر می‌رسد این تجارب، هم باید به تازه‌کارها منتقل شود و هم اینکه در جریان عملیات خدمت‌رسانی به زائران وارد شود. بنابراین تا هر زمان که دعوت شوم و توان داشته باشم، خادمی زائران در هر کجا برابم افتخار است.

سه سال است به عنوان مدیر آشپزخانه به عتبات می‌روم و طول ماموریت در هر دوره، ۴۵ روز است. یک هفته قبل از اینکه به مدینه بیایم، در خدمت زائران در نجف بودم. برای ماه محرم هم اعلام آمادگی کرده‌ام که به کربلا بروم. خدمت به زائران، دیگر کارمان شده است و خانواده‌ام هم عادت کرده‌اند.

فلسفه اینکه این همه برای خدمت به زائران وقت می‌گذارید چیست؟

- اینجا همه به خاطر عشق و علاقه خدمت به زائران است. چیزی بالاتر از خدمت به زائران نداریم. شب و روز می‌دویم تا شاید پاک شویم. شاید دو سه ساعت استراحت داریم. اینجا نه پول می‌گیری و نه پست و مقامی در کار است؛ اینجا فقط عشق است که کار می‌کند.

اینها همه به خاطر عشق و علاقه خدمت به زائران است. چیزی بالاتر از خدمت به زائران نداریم. شب و روز می‌دویم تا شاید پاک شویم. شاید دو سه ساعت استراحت داریم. اینجا نه پول می‌گیری و نه پست و مقامی در کار است؛ اینجا فقط عشق است که کار می‌کند

محافل و مراسم انس و معرفت در مدینه منوره - حج ۱۴۳۴

ایام هفته و تاریخ	زمان برگزاری	محل برگزاری - نام مدیر و ...	سخنران	مجری	قاری	مداح
چهارشنبه ۹۲/۷/۱۰ ذی‌قعدة	۱۱ الی ۱۰	مراج طیبیه - امیر خانلو ۰۵۳۸۹۹۷۲۰۶	حاج آقا راشد یزدی	قربانعلی	نباتی	مطبعی
	۱۷:۳۰ الی ۱۶:۳۰	منازل الاصواف - مجردی ۰۵۲۸۹۹۷۲۲۴	حاج آقا راشد یزدی		رضوانی	مطبعی
پنجشنبه ۹۲/۷/۱۱ ذی‌قعدة	۲۲:۳۰ الی ۲۱:۳۰	منار المدینه - یزدی شفیع ۰۵۳۸۹۹۷۲۰۵	حاج آقا راشد یزدی	قربانعلی	حاج محمدی	رمضان پور
	۱۱ الی ۱۰	روبال مکارم - جوادی ۰۵۳۸۹۹۷۲۱۸	حاج آقا راشد یزدی	قربانعلی	شوکاوی	رمضان پور
۲۷ ذی‌قعدة	دعا پر فیض کمیل ابن زیاد - بین الحرمین					

نسل سوم ربات انسان‌نمای ایرانی متولد می‌شود

نسخه سوم ربات انسان‌نمای ایرانی «سورنا» با قابلیت‌های توسعه یافته توسط پژوهشگران دانشگاه تهران در حال ساخت است که تا کمتر از دو سال دیگر رونمایی می‌شود.

به گزارش ایسنا، این ربات پیشرفته ایرانی علاوه بر توانایی بالا رفتن از پله و سطح شیب‌دار، قابلیت چرخش در جا و تکلم را نیز داراست.

قرار است در طراحی بدنه این ربات، شاخص‌های ایرانی لحاظ شود؛ به همین دلیل برای داشتن ربات زیبا و قابل افتخار در جامعه جهانی، طراحان صنعتی متخصص گردهم آمده‌اند تا طی رقابتی، پوششی شکیل برای این ربات طراحی کنند. همچنین نامگذاری اسم ربات نیز به مسابقه گذاشته شده است.

دکتر عقیل یوسفی کما، مجری طرح کلان ربات انسان‌نما گفت: طرح ملی توسعه کاربردی رباتیک الهام یافته از طبیعت (ربات انسان‌نما) از ابتدای دی ماه سال ۹۰ آغاز شد.

معاون پژوهشی پردیس فنی دانشگاه تهران فاز سه پروژه ربات (طرح ملی ربات الهام یافته از طبیعت یا ربات انسان‌نما) را با هزینه‌ای حدود دو میلیارد تومان با همکاری سازمان گسترش قابل اجرا دانست.

صالحی: مکان‌یابی ساخت نیروگاه جدید آغاز شده است

رئیس سازمان انرژی اتمی اظهار کرد: برای ساخت نیروگاه اتمی جدید ساختگاه‌ها و مکان‌یابی‌ها انجام شده و در سواحل شمالی و جنوبی کشور برنامه‌ریزی‌هایی برای ساخت نیروگاه اتمی شده است.

علی‌اکبر صالحی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: مکان‌یابی و ساختگاه‌ها برای ساخت نیروگاه اتمی انجام شده و اولویت برای ساخت نیروگاه اتمی در سواحل جنوبی کشور است به دلیل اینکه این نیروگاه‌ها همراه با آب‌شیرین‌کن ساخته می‌شوند نیاز استان‌های جنوبی به آب‌شیرین‌کن بیشتر است.

وی افزود: رفع تحریم‌هایی که آمریکا بر ضد ایران وضع کرده است نیاز به مذاکره دارد اما من نسبت به مذاکرات آینده هسته‌ای ایران با آمریکا و کشورهای اروپایی خوش بین هستم.

رئیس‌جمهور ترکیه بهبودی روابط میان ایران و آمریکا را به نفع آنکارا دانست

رئیس‌جمهور ترکیه روند احتمالی بهبودی روابط میان ایران و آمریکا را به نفع آنکارا دانست.

روزنامه حریت ترکیه به نقل از عبدالله گل نوشت، روند احتمالی ملایمت در روابط میان ایران و آمریکا تا حد زیادی به نفع آنکارا خواهد بود.

بر اساس این گزارش، رئیس‌جمهور ترکیه با اشاره به فشار واشنگتن در جلوگیری از تراکنش‌های بانکی ترکیه با ایران، گفت، تحریم‌های احتمالی آمریکا علیه تهران بر سر برنامه انرژی هسته‌ای ایران بر اقتصاد ترکیه تاثیر گذاشته است.

وی در ادامه تصریح کرد: «اما اگر روند ملایمت [در روابط ایران و آمریکا] آغاز شود، ما اولین کشوری خواهیم بود که بیش از دیگران خوشنود خواهیم شد. نه فقط به خاطر از بین رفتن احتمال جنگ، بلکه به خاطر مسائل اقتصادی. بانک‌های ما اکنون نمی‌توانند مبادلات مالی و بانکی با ایران داشته باشند. تحریم‌های زیادی وجود دارد.»

رئیس‌جمهور ترکیه پس از گفتگوی تلفنی اوباما و روحانی در اظهاراتی این مسئله را به نفع منطقه دانسته بود.

ایران

♦ سی‌ان‌ان: ۷۵ درصد آمریکایی‌ها موافق مذاکره با ایران هستند

♦ سیاست‌های جدید ساخت مسکن

کیهان

♦ معاون وزیر کار: ایجاد شبکه ملی بازار کار

♦ جان کری: لغو تحریم‌ها را بررسی هم نمی‌کنیم

جام جم

♦ سخت‌گیرهای بیشتر برای چک‌های بی‌محل

♦ جای خالی نظارت بر موسسه‌های خیریه

جمهوری اسلامی

♦ ظریف: برای توافق با غرب با حفظ حق غیرقابل مذاکره غنی‌سازی مصمم هستیم

♦ برنامه تامین اجتماعی برای رایگان شدن ۱۳۶ قلم داروی بیماری‌های خاص

دنیای اقتصاد

♦ اجماع سیاسیون برای حمایت از جنبش ضد تحریم

خراسان

♦ اوباما پس از دیدار با نتانیاهو: همه گزینه‌ها از جمله گزینه نظامی درباره ایران روی میز است

♦ مخابرات تعرفه تلفن ثابت را بر خلاف دستور وزیر افزایش داد

ابتکار

♦ طلب ۱۴ میلیاردی مشترکان از اپراتورهای تلفن همراه

تهران امروز

♦ رفع تحریم ایران به زیان کدام کشورهاست؟

تقدیر ۲۳۰ نماینده از مواضع

رئیس‌جمهور در سازمان ملل متحد

۲۳۰ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کردند که از مواضع هوشمندانه رئیس‌جمهور در سازمان ملل متحد که در عین پایبندی به ارزش‌ها و آرمان‌های انقلاب اسلامی مورد تاکید حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری، تصویری مقتدر، صلح‌دوست و طالب گفت‌وگو و اهل تعامل در حل مسائل منطقه و بین‌المللی از ایران ارائه دادند، تشکر می‌کنند.

پیامک

خالق من بهشتی دارد نزدیک، زیبا و بزرگ و دوزخی دارد به گمانم کوچک و بعید و در پی دلیلی است که ببخشد ما را. گاهی به بهانه یک دعا در حق دیگری. شاید امروز آن روز بی دلیل باشد. التماس دعا.
غلامرضا شریف مقدم، قائنات

عقده دل بر بقیع باز نشد، به راستی آقا امام رضا(ع) غریب است یا ائمه بقیع!؟

مهدی تقی آبادی کاروان
۱۹۰۲۹، نیشابور

سلام: حاجی شدن چه آسان ولی حاجی ماندن چه سخت است. ولی خوشحالم که به نیابت از کسی محرم شدم که در این دنیا نیست و حاجی می ماند.

یاس کاروان ۳۹۰۰۹، قائنات

یزدان تو را سپاس! راستی چگونه و با چه زبان و بیانی می توان از خالق هستی به سبب دعوت ما در مهمانی اش سپاسگذاری کرد.

هتل قصرالعزیزه، الف عین ی

ارتباط با زائر

اینجا، فضایی است که برای انعکاس دلنوشته ها، خاطرات، تجربیات و عکس های دیدنی زائران از سفر حج اختصاص یافته است. می توانید مطالب خود را از طریق پیامک و یا از طریق پست الکترونیک نشریه برای ما ارسال کنید.

مدینه - باب العوالی شارع علی بن ابیطالب (ع)
هتل قصر الدخیل

مکه - عزیزیه شمالی جنب مرکز
التعاملات السعودیه - هتل دارهادی

zaernews@gmail.com

www.hajj.ir/245 (نشریه زائر)

www.hajj.ir (پایگاه اطلاع رسانی حج)

+966 537 367 545

حرف آخر

پیام توحیدی حج

مناسک عظیم حج، قبل از هر چیز دیگر، یک مراسم پرشکوه عبادی با یک روح جمعی است. بدون تردید، اولین بانگ، زیباترین آهنگ و برجسته ترین شاخصه حج، شعار توحید است. هر سال میلیون ها انسان مسلمان، از گرداگرد گیتی با قصد عبادت و تقرب، در جاری خروشان حج، همراه و هم نوا طنین توحید را سر می دهند؛ «لبیک اللهم لبیک، لا شریک لک لبیک...». حاجی، اولین عمل خود را در حج با این شعار آغاز می کند و بدین روی، بیزاری خویشتن را از شرک و مظاهر آن فریاد می زند. سپس با ندایی سرشار از حقیقت، تن به عبودیت و بندگی پروردگار می سپارد. حج، تجلی عملی یکتاپرستی، و اوج توحید و عبادت در بُعد اجتماعی آن است، آن هم در مقدس ترین سرزمین هستی، مکه، که مهم ترین محور توحیدی، کعبه در آن جای دارد.

محمد کاظم بدرالدین

شعر

حرف تمام شعر

از خاک می روم که از آینه ها شوم
ها! می روم از این من خاکی رها شوم
ها! می روم هر آینه در سرزمین نور
با جلوه های روشن عشق آشنا شوم
این چند روز فرصت خوبیست تا که من
از چند سال بندگی تن جدا شوم
حرف تمام شعر همین بود، اینکه من
در خود فرو بریزم و از نو بنا شوم

سید محمد جواد شرافت

عکس روز

عکس: کمال الدین شاهرخ

شاهد

با هوای نفس مبارزه کنید که جهاد اکبر است. از خود بگذرید تا به خدا برسید و هیچگاه از یاد خدا غافل نشوید.

فرازی از وصیت نامه شهید مصطفی عسکری

گفتم گفت

گفتم: دوستی الهی و غیر الهی چیست؟ آیا دوستی به غیر خدا از روی غریزه، شرک و غیر الهی است؟

گفت: هر دوستی ای که به اذن و اجازه پروردگار متعال باشد و او ملاک و معیار آن را تعیین کند، دوستی الهی است که در ترقی، تعالی و رشد انسان تأثیر بسزایی دارد.

ملاک این دوستی، تقوا و پارسایی است. مؤمن باید دوستی خود را بر این اساس تثبیت و تقویت کند. به تعبیر دیگر، دوستی الهی این است که انسان با کسانی که خدای متعال آنان را دوست می دارد به اندازه کمالشان دوستی کند.

با این ملاک روشن می شود که برترین محبوبان انسان الهی، انبیا، امامان، اولیای الهی و شهدا هستند؛ کسانی که خدای متعال در قرآن بر دوستی خود با آنان تصریح کرده است.

لغت نامه

حطیم

یکی از مکان های مقدس در مسجد الحرام در کنار کعبه، حطیم است. از امام صادق پرسیدند حطیم کدام نقطه است؟ فرمودند: پایین درب کعبه و حجرالاسود. سوال شد چرا به این محل حطیم می گویند؟ فرمود: چون در اینجا مردم تلاش می کنند که خود را به حجرالاسود برسانند و یکدیگر را فشار می دهند.